

FILM. Filmklassikern *Jag, Claudius* ska bli film igen. Scott Rudin (*Notes on a scandal*) producerar och även Leonardo Di Caprio väntas ha en del i projektet. Han har dock inte fått något officiellt erbjudande än. Originalfilmen om den romerske kejsaren kom redan 1937.

It Takes 2 007 – The history of rock continues... Del 10 "Dancing in the streets"

Motown: hits på löpande band

Gospelmusiken ligger som god grund för soulmusiken. De artister som fått sin musikutbildning i kyrkan fick med tiden också en helt annan känsla i soundet. Den andliga kraften utmynnade i en själslig länk med rhythm'n'blues.

Ray Charles fick sin första hit med den gospelinfluerade *I got a woman* redan 1954. Ray hade drabbats av starr och förlorat synen vid sex års ålder, men känslan för soulen gick aldrig förlorad. Han kallas alltjämt för rockhistoriens enda geni och hans sätt att blanda ex-

The history of rock

tatisk andlighet och sexuell råhet med svart deltablues och vit country, kom att utgöra grundpelare för hela den svarta soulmusiken.

En annan soulpionjär var Sam Cooke som slagit igenom 1957. Med låtar som *Wonderful world* och *Chain gang* 1960 blev Cooke en förebild för många efterföljare. Men underbart är kort och i ett bråk i december 1964 sköts tragiskt nog Cooke till döds vid en ålder av endast 33 år.

Detroit – The Motortown

1959 bildade den då 30-åriga Barry Gordy Jr Tamla Motown-Records och skivstudio Hitsville i Detroit. Smokey Robinson & the Miracles blev hans första framgång och därefter radade Gordy upp artister som på ett pärlband i Motownfabriken; Mary Wells, Diana Ross & Supremes, Marvin Gaye, Temptations, Four Tops, Isley Brothers, Gladys Knight & the Pips, Lionel Richie & Commodores, Marvelettes, Martha & the Vandellas, Stevie Wonder och Jackson 5.

Hitsville blev en oerhörd succé och många artister slog igenom snabbt. Men för Supremes dröjde det hela tre år innan första hi-

Motownprodukten The Supremes som de såg ut 1970: Cindy Birdsong, Mary Wilson och Diana Ross.

BILD: AP/SCANPIX

ten kom, då *Where did our love go* blev etta 1964.

Stevie Wonder var blind sedan födseln men ett musikaliskt underbarn. Hiten *Fingertips part 2* fick han redan som tolvåring och innan Wonder fyllt 20 hade han haft hela åtta låtar på topp tio i USA.

Sofistikerade dockor?

Som låtskrivare på Motown nådde bröderna Brian och Eddie Holland tillsammans

med Lamont Dozier enorma framgångar med över 20 topp tio låtar med gruppen Four Tops som trions alldeles speciella favoriter. Men även Norman Whitfield och Smokey Robinson var mycket framgångsrika som låtskrivare och den interna konkurrensen om artisterna var därför stenhård i Hitsville. Gordy själv övervakade produktionen och styrde den med järnhand på känt Phil Spector-manér.

Rasismen fanns men framgångarna på skivfronten raserade många rasbarriärer. Gordy hade snabbt insett att hans artister, som ofta kom från de fattigaste områdena, behövde stylas och satte dem i "stilskola". Kanske en anpassning för att passa den allt större vita publiken. Många ansåg dock att charmskolan gjorde Motownstallets artister till sofistikerade dockor.

I sydstaterna vid Mem-

phis lät det annorlunda och mer oslipat än det upputtade Detroitoundet. Producenten Jerry Wexler kom till Stax-Records 1965 och under hans ledning föddes nya stjärnor på soulhimlen som Same & Dave, Otis Redding och Wilson Pickett. Många av dem kompede av den mångkulturella gruppen Booker T & the MG's.

Redding hade även han stöpts i gospelformen och blev sydstatssoulens okrön-

te konung. Som en av få svarta artister uppträdde han tillsammans med MG's på den legendariska Montereyfestivalen 1967 och gjorde stor succé hos "blomfolket". Tyvärr omkom Redding ett halvår senare i en flygkrasch och endast tre dagar före sin död spelade han in sin egenkomponerade (*Sittin' on*) *The dock of the bay*.

Wexler kom i konflikt med Stax 1967 och nästa hållplats för honom blev Muscle Shoals studio Fame, där Percy Sledge fanns. Wexler fick direkt fram nästa stora soulstjärna, Aretha Franklin. Hon kom att sopa banan med hela den mansdominerade soulvärlden och hennes hemstad Detroit förärade henne 1968 med "Aretha-day". The Queen of soul hade gjort sitt inträde!

The Godfather of Soul

James Brown var den fattige skoputsaren som förverkligade den amerikanska drömmen och blev en av musikhistoriens största svarta artister. Brown inspirerade en hel värld av artister och nådde tidigt framgång även hos den vita delen av befolkningen.

1956 kom genombrottet med *Please Please Please* och efter den liveinspelade plattan *Live at the Apollo* från 1963 blev han för alltid The Godfather of Soul. 1967 övergick Brown till en mer funkinspirerad stil och den politiska markeringen gjordes även med *Say it Loud, I'm Black and I'm Proud* 1968.

Som över en natt kom den svarta soulmusiken att förändras. Mordet på Dr Martin Luther King den 4 april 1968 gjorde att känslan försvann och attityden förändrades. Rasistiska upplopp splittrade städerna, Motown stängde Hitsville och Gordy Jr själv flyttade till Hollywood.

Aretha sjöng på Dr Kings begravning och en minneskonsert hölls kort efter. "But The Dream was over".

Peter Kronström

The History of Rock tar nu en paus och återkommer senare i höst.

Tävling

Sätt rätt artist ihop med rätt låt!

1. Aretha Franklin
2. Martha & the Vandellas
3. Wilson Pickett
4. Four Tops
5. Mary Wells
6. James Brown
7. Temptations
8. Marvin Gaye
9. Otis Redding
10. Supremes

- A. My Girl
- B. My Guy
- C. Baby Love
- D. Respect
- E. I Heard It Through The Grapevine
- F. Heatwave

- G. Mustang Sally
- H. Reach Out I'll Be There
- I. I've Been Loving You Too Long
- J. Papa's Got A Brand New Bag

Svar och tröjstorlek skickas till: Trelleborgs Allehanda, It Takes 2, Box 73, 231 21 Trelleborg eller mailas till: peter.kronstrom@telia.com Svaren ska vara tillhanda senast onsdagen den 12 september.

Vinnare och rätta lösningen publiceras den 15 september.

1:a pris: Specialtillverkad It Takes 2 t-shirt och Anne-Lie Rydén-signerad It Takes 2-affisch. **2:a-5:e pris:** Allehanda Allehandapriser.

Rätta svar från tävlingen den 1 september: **1 – J** Shanes – Chris-Craft No. 9, **2 – H** Tom & Mick & Maniacs – Somebody's Taken Maria Away, **3 – F** Hep Stars – No Response, **4 – E** Little Gerhard – What You've Done For Me, **5 – D** Tages – I'm Going Out, **6 – B** Owe Törnquist – Wilma, **7 – A** Spotnicks – Orange Blossom Special, **8 – I** Ola & the Janglers – Alex Is The Man, **9 – G** Jerry Williams – Twistin' Patricia, **10 – C** Pugh Rogefeldt – Små Lätta Moln

Vinnare den 1 september:

1:a pris: Tommy Mårtensson, Trelleborg. 2:a-5:e pris: Ulla Karlberg, Trelleborg, Christer Hallqvist, Trelleborg, Sven-Eric Schoffer, Kristianstad samt Torbjörn Öberg, Simrishamn.